

BULLETIN

OUŠKO

Vánoce 2007

číslo 2 ½

OBSAH

Vánoční pozdrav redakce.....	4
Ach, Vánoce! <i>Esej na vrub Vánoc</i>	5
Rozhovor s Jiřím Pavlicou z Hradiš'anu.....	7
VáNoční můra? Ale ne... <i>Vánoční asociace</i>	12
Narodil se Kristus Pán.....	14

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

vítáme Vás všechny na tradičním Vánočním koncertě Kantilény na Petrově.

Dostává se Vám do ruky mezičíslo 2 ½ našeho sborového bulletinu UCHO. Protože je menší, tedy rozsahem nikoli duchem, a o Vánocích se všichni rozněžňujeme, nazvali jsme toto vydání Ouškem.

Chtěla bych milého čtenáře upozornit speciálně na poslední stránku. Abyste nemuseli otáčet, prozradím Vám rovnou, co se tam nachází. Na poslední stránce naleznete celý text té nejstylovější a nejkrásnější koledy – *Narodil se Kristus Pán* v pořadí slok, jak je zpívá Kantiléna. Většina posluchačů zná tradici konečného společného zpěvu této koledy na konci celého koncertu, a tudíž je tato skutečnost nepřekvapí. Leč někoho by možná mohlo překvapit, že zná sloky jinak, než je zpíváme, a mohl by mít dojem, že si na konci zazpívat nemůže a to by byla škoda. Ne,

ne, to nedopustíme. Zpívejte z plna hrdla, nebojte se a nestyďte, a to nejen proto, že jsou Vánoce, ale proto, že se prostě dobře cítíte.

Za celou redakci UCHA a dnes i OUŠKA přeji všem rodičům, přátelům a posluchačům Kantilény ty nejkrásnější a nejveselejší Vánoce a celý rok 2008 ve znamení úspěchu a zdraví. Splněná přání, necht' pro Vás nejsou jen předmětem doufání, ale uskutečňují se v pravidelných intervalech. Těšíme se na setkání s Vámi po celý další rok na koncertech Kantilény.

Za kantilénskou redakci
bulletinu UCHO

Kateřina Kunzfeldová
členka sboru

ACH, VÁNOCE!

Esej na vrub Vánoc

Tlačící se lidé, nepotřebné krámy pod stromečkem a rodné hádky z ponorkové nemoci.

Ve filmech to vždy vypadá úplně jinak, že? Všechny problémy se vyřeší, rodiny jsou spokojené a šťastné, nevádí, že nemáme drahé dárky, hlavně, když jsme spolu. Kam na to jen ti scenáristé chodí. I když...

Pamatujete si, když jste byli malí, bylo to úplně něco jiného, Vánoce byly něco víc, něco kouzelného, něco, na co jsme se tenkrát těšili celý rok, něco, co bylo mnohem lepší než narozeniny. Vánoce totiž neprožíváte sami. Všichni lidé kolem, rodina, přátelé i potenciální nepřátelé jsou ve stejné situaci. Ano, teď zapomínám na Svědky Jehovovy a další sekty a náboženství, která neví, o co přicházejí. Není skvělé, že člověk nemusí být věřící na cokoli a stejně může slavit Vánoce?

No dobře, slavit, přežít, u každého je to jiné. Ale nevěřím,

že může být člověk, který opravdu nenávidí Vánoce... Samozřejmě, v davu nákupní horečky Vám každý řekne, že by tenhle svátek nejraději zrušil a klidně pracoval, než procházel tímto peklem. Ze zoufalství se pak nakupují i ty nej/horší/nevkusnější/nepraktičtější věci, prakticky cokoli, co se dá vyměnit za peníze. Z toho vznikají sbírky DVDček, oblečení a knih, které pak zabírají už tak dost útlé bytečky normálních lidí. Proč normálních? Dobře. Normálně majetných. Třeba já přesně vím, které ze dvojice přání „podkolenky – byt z dopisu pro Ježíška“, se mi vyplní. A spodní prádlo se přece hodí vždycky.

Shánění a nakupování dárků ale není to jediné, s čím bychom si měli Vánoce spojovat. Co takhle hromadné vraždy kaprů a kácení mladých, nevinných stromků? Nebudu krutá, tradice je tradice. Je docela úsměvné, jaké tradice to vlastně jsou. I v dnešní, takzvané moderní době se stále upínáme ke starým dobrým časům. Dár-

ky byly sice v podobě ručně dělaných hraček a potravin, ale přesto na nás tato doba stále působí příjemněji než dnešní hon za komercí.

Čtrnáct druhů cukroví. To zní trochu jako sci-fi, že? Doma se mi suší dva druhy cukroví, z toho příprava jednoho spočívá v rozpuštění karamel a jejich následného ztuhnutí do jiného tvaru s jednou přísadou navíc. A vanilkové rohlíčky, samozřejmě. Ale znám lidi, kteří si stále dávají práci s pipláním se těch nejsložitějších vánočních mlsů. Zdobení čokoládou, několik vrstev krémů, slepování marmeládou, vykrajování podivných tvarů. Chutná to cukroví pak lépe? Určitě! A aby toho nebylo málo, tak z každé strany slyšíme nejlepší recepty, jak povánočně zhubnout...

Copak se o Vánocích tak moc jí? Copak je uždibování cukroví (osobně neznám nikoho,

kdo by ho zvládl sníst opravdu velké množství, ano, náš mrazák je trochu jako vzorkovník různých ročníků), dva večery bramborový salát, kapr a možná ta husa nebo kačena něco tak extrémního, aby se musel pročišťovat organismus jako po otravě alkoholem? Neříkám, že ta neproběhne...

Ale stejně! Všechny ty dietky a cvičení, no pardon, ale pár dní sezení doma nezaviní ubohý zdravotní stav lidského pokolení.

Ale já se těším. Přes všechny ty nepříliš Vánocům přející věci, které jsem právě vyjmenovala, se moc těším. Na tu skvělou rutinu zdobení stromku a věčného stěžování si na ten příšerný růžový krápník, který je prostě nerozbitný, na mamčino nekončící dlouhé balení dárků, na tátovo zazvonění, signál, kdy se napjatě vypravíme ke stromku, i když už jsme všichni skoro čtvrt století staří, a rozbalování dárků. Ne těch našich, těch, co jsme darovali. Tedy vlastně Ježíšek...

Eva Hradilová
studentka MU

ROZHOVOR S JIŘÍM PAVLICOU Z HRADIŠŤANU

Ve vánočním Oušku Vám přinášíme rozhovor s primášem muziky Hradišťan panem Jiřím Pavlicou. Kantiléna měla možnost vystupovat s Hradišťanem a Filharmonií Brno na předvánočních koncertech 21. a 22.12. 2007 v Besedním domě. To vše se odehrálo pod taktovkou Jakuba Kleckera.

Pane Pavlico, jak jste se dostal v roce 1978 k vedení Hradišťanu ?

Dostal jsem se k tomu dřív než v roce 1978. Ale uvádím to proto, že zakladatel Hradišťanu Jaroslav Staněk, po kterém jsem to převzal, v tom roce zemřel. Takže to byla taková logická kontinuita předání si věci.

Jak jste se dostal k tomuto hudebnímu žánru? Je to odraz rodinného zázemí nebo místa, kde jste vyrůstal?

Nejdříve mě ovlivnilo zpívání doma s maminkou. Dalším vlivem bylo školství. Prošel jsem „liduškou“, konzervatoří, akademií a hudební vědou. To mě logicky poznamenalo. Třetím neopomenutelným prvkem bylo i místo bydliště. Narodil jsem se a vyrostl ve Starém

Městě u Uherského Hradiště, tedy v srdci Slovácka, regionu žijícím lidovou tradicí. Ovlivnilo mne tedy jak místní prostředí, tak profesionální hudební příprava, a proto se rád pohybuji mezi žánry.

Jakým stylem u vás probíhá výběr hráčů?

Vyhlásíme konkurz, vybereme ty nejlepší a pak je zkušební doba. Dělali jsme to tak, že jsme

vybrali dva a oni se jistou dobu střídali. Hodně záleží na tom, jak se lidé sžijí osobnostně a lidsky. Čas a praxe ukáže, kdo lépe zapadne.

Diváci a především divačky zaznamenali v poslední době mladého Míšu.¹ Tak by mě zajímalo, zda to byl z vaší strany dejme tomu mediální tah? (smích)

Ne, to vůbec ne. Měli jsme tam ty dva kluky a Michal byl zkrátka zajímavý, no a když je navíc populární... (smích)

Co vás vedlo ke spolupráci s Kantilénou?

Chtěl jsem spolupracovat se sborem, který je na úrovni a který zvládne zazpívat i náročnější věci. Takový sbor existuje v Brně, a tím je Kantiléna. Prvotním impulsem bylo naplánování vánočních koncertů. S Jakubem jsme si řekli, že by bylo dobré se setkávat i jinak, proto byl např. v létě koncert na Velehradě.

Jak vám vyhovuje Jakub Klecker jako dirigent?

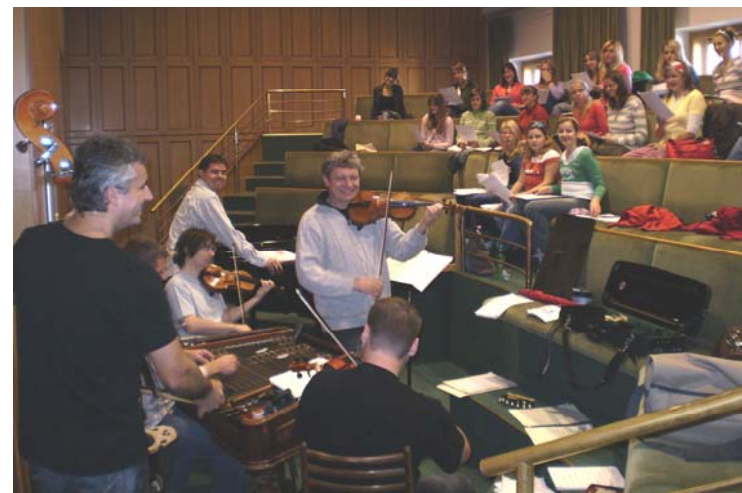
Myslím, že si rozumíme. My jsme už několikrát měli možnost se setkat. Samozřejmě, čím častěji se lidé pracovně stýkají, tím je proces sbližování a obrušování intenzivnější, je to stejné jako v životě. Spolupráce s Jakubem je výborná a já jsem spokojen.

Nebáli jste se zpočátku, že Kantiléna nezvládne folklorní žánr?

Ne, vůbec ne. Vždycky tam může být nějaký posun v interpretaci a každý přinese kus sebe. Nelpím na formálním přednesu, protože mi jde především o obsah věci. Sdělení je u mě vždy na prvním místě. Rád nechávám na interpretech, aby se vyjádřili svým výrazovým jazykem. V tom průběhu „obrušování“ většinou vznikne nový a ojedinělý tvar.

Hodláte i v budoucnu zařadit do vašich plánů spolupráci s Kantilénou?

Řekl bych, že ano. Máme s Jakubem už jakousi vizi, ale nepředbíháme. (smích)

Hradišť'an na zkoušce s Kantilénou v Besedním domě (15.10. 2007)

Máte nějakou radu, jak ještě lépe sladit Kantilénu s Hradišť'anem?

Ne, to se poddá samo. To záhy poznáte, jak myslím já a celý Hradišť'an. A my zase poznáme, jak myslíte vy.

Zpívat naturelem musí být obrovská dřina. Jak si udržujete hlasivky?

Zpíváme různě, ale většinou tím „natur“ hlasem. My z toho zas takovou vědu neděláme. Leccos o tom víme a každý si určitou hlasovou přípravou prošel. Pochopitelně si každý potom najde způsob, jak si ten

hlas šetřit. Je to individuální přístup.

Máte před či po koncertě nějaký rituál? Například Kantiléna si před koncertem prochází partituru. Dáte si například skleničku dobrého vína?

Rád říkávám, že jsme soubor individualit a klub sólistů, který je dobré stmelovat. Jsou to přece jen už zralí lidé a každý má svůj prostor a svůj způsob koncentrace před vystoupením. Rozhodně je to něco jiného v počtu 6 lidí než v počtu 60, jak je tomu u Kantilény. U vás se jistě kolektivní myšlení musí

¹ Michal Krystýnek, člen Hradišť'anu,
2. housle, zpěv
8 • Bulletin Ouško

Zleva: Roman Gill (viola-kontry, zpěv), Dalibor Lesa (kontrabas, zpěv), Jiří Pavlica (1. housle, zpěv), Milan Malina (cimbál, zpěv), Alice Holubová (zpěv), David Burda (klarinet, flétny, zpěv), Michal Krystýnek (2. housle, zpěv)

udržovat i určitými vnějšími mechanismy. My se v souboru známe už natolik, že poznáme na tom druhém i jistá duševní rozpoložení, a podle mých gest už ostatní vědí, jak ta vystoupení budou probíhat. Tím, že jsme spolu sehraní a umíme jakoby spolu dýchat, tak při živém koncertu si mohu dovolit i gesta či vybočení, která bych jinak neudělal.

Které generace jsou vašimi nejčastějšími návštěvníky?

Máme více publikum městské než vesnické, více publika vysokoškolského a středoškolského, a to napříč generacemi. Chodí na nás důchodci s vnoučaty, teenageři, lidé duchovně založení i naopak ti spíše pragmatičtější. Obecně bych ale mohl říci, že na nás chodí vzdělanější a duchovnější publikum.

Nemáte občas pocit, že s nástupem populární hudby jsou lidovost a folklor odsunovány na vedlejší kolej?

Ani ne, vidím to jako zákonitý proces vzdalování se a přibližování „kořenům“, který se v určitých vlnách opakuje. Dnešní svět se díky mediálním a komunikačním propojením neustále „zmenšuje“, kulturně unifikuje a vykořeňuje. To ovšem vyvolává reakci a lidé začínají pociťovat potřebu objevování svých kořenů. Toto uvědomování si vlastní identity dnes reprezentuje etnická hudba nebo tak zvaná „world music“, ale „návraty“ k vlastním kořenům se dnes objevují ve všech hudebních žánrech.

Dočetla jsem se, že jste autorem divadelní a filmové hudby. Které z vašich děl byste zmínil? Na které z nich jste nejvíce hrdý?

Z těch filmových asi *Král ozvěny*, potom *Příští život dubu*, to jsem získal i nějakou cenu v bývalé Jugoslávii. A napsal jsem třeba takovou malou vánoční mši *Missae brevis pastoralis* pro soprán, tenor, smíšený sbor a komorní orchestr. Dále jsem napsal *Oratorium smíru*, které čeká na svoji revizi, na kterou se vrhnu po Novém roce. Je to

skladba pro soprán, alt, tenor, bas (sólový), pro smíšený sbor, dva recitátory a pro velký symfonický orchestr. Texty jsou v pěti jazycích (od starořečtiny, latiny, přes staroslověnštinu...). Zatím poslední větší věcí byl projekt „Chvění“.

Právě na projekt „Chvění“ s podtitulem „Suita dialogů“ jsem se chtěla zeptat. Na internetových stránkách jsem se dočetla, že jste na tom spolupracoval mimo jiné i s Filharmonii Brno a Petrem Altrichterem. Jak se vám s ním spolupracovalo a proč jste zvolil právě toto těleso?

Ono to bylo trošičku jinak. Byl jsem osloven Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK, abych pro ně připravil celovečerní program. Vytvořil jsem suitu *Chvění* a jim se zamlouvala. Premiéra byla na festivalu Smetanova Litomyšl se Symfonickým orchestrem FOK, potom pražské premiéry byly ve Smetanově síni v Obecním domě také s FOK. V Litomyšli dirigoval Rastislav Štúr, který se pár dní před pražskou premiérou těžce zranil při autohavárii, a tehdy

dokonale profesionálně „zaskočil“ Petr Altrichter. A když začal Petr Altrichter dirigovat, vznikl nápad suitu *Chvění* re-prízovat i v dalších velkých městech. Když to mělo být v Brně, tak proč vozit FOK do Brna, když je tu vynikající Filharmonie Brno? Koncert v Janáčkově divadle v Brně se podařilo natočit, sestříhat, a CD je na světě.

Právě probíhá advent, svátky klidu a míru. Moje otázka je prostá. Chcete si o Vánocích od sebe odpočinout nebo trávíte i svátky společně?

Správná otázka. Po adventních a vánočních koncertech, které ukončíme 26. prosince na Velehradě, zcela zákonitě chceme ten volný čas věnovat svým rodinám. Tudíž si i vzájemně od sebe odpočinout.

Děkuji za rozhovor.

Tereza Dvořáková
s přípravou pomáhala
Lucie Karafiátová
členky sboru

VÁNOČNÍ MŮRA? ALE NE...

Vánoční asociace

Když jsem byla hodně malá, každý rok jsem u Štědrovečerní večeře brečela nad rybí polévkou. Rodiče mi tenkrát řekli, že to oko přece jíst nemusím. Ta hlava plovoucí po mém talíři mne děsila. A navíc, nikdy mi nebylo příjemné, když mne u jídla někdo pozoroval. O několik let později jsem se dozvěděla, z čeho přesně se rybí polévka vyrábí, a definitivně se rozhodla ji nikdy nejíst.

Babička se rozčílila, že nepečeme. „Jak se to asi naučíš, když nepečeš?“ „Já bych klidně i pekla! Jenže to není jen tak, péct. Na pečení je potřeba ta správná nálada. Klidně mohu jít a koupit Heru, mouku a po večerech loupat ořechy. V tom ten problém nevězí. Mně schází motivace, víš? Já nemám pro koho péct. Připadá mi, že péct proto, abych Ti mohla donést cukroví, je tak trochu jako nosit dříví do lesa...“

Jsem od přírody trochu skeptik. Přeci to, že některé tradice jsou léty prověřené neznámá, že je budu slepě následovat. Z víry v existenci toho Ježíška, který nosí dárky, mne vyvedli poměrně brzy a když jako dítě zjistíte, že vám lhali, není pak tak snadné zase v něco uvěřit.

Trapas! Ve škole se provalilo, že kromě výjimečného matematického talentu zvládnou zazpívat pár jednoduchých melodií. A tak tam stojím u kýčovitěho umělého stromku, před sebou mám lehce znuděné obličej rodičů mých spolužáků a se skupinkou podobně nadaných dětí pěji Tichou noc.

A tak se pokaždé těším na těch pár posledních dnů starého roku. I letos to vypadá, že budou stát za to. Festival pohádek vystřídá karneval příbuzných a známých. Veselé to bude určitě. Slovo klidné je ve spojitosti s Vánocemi spíš takový oxymóron. Ale i přes všechny výhrady, které k těmto svátkům mám, jsem za ně

vděčná. Jsem ráda, že na náměstí stojí vánoční strom, i když je trochu křivý. Mám radost ze všech SMSek, i když mi zahlcují paměť telefonu a pohlednice mi připadá tak nějak trvanlivější. Děkuji za každého člověka, který v mém životě tento rok byl, kterého jsem potkala a s velkou láskou vzpomínám na ty, co rozhazují shora sních.

Vánoce jsou svátky štěstí. Toho, které si v tom honu za dárky, cukrovím a nejspinatějším kaprem snad ani neuvědomujeme. Štěstí, že kolem nás přežívají tradice. Štěstí, že ve svém dosahu máme lidi, kterým máme možnost cukroví péct a udělat jim radost téměř čímkoliv. A někteří z nás mají to velké štěstí, že už jsou velcí a mohou trvat na svém rozhodnutí nejíst rybí polévku.

Ty nejtěšnější Vánoce!

Jana Kalousová
studentka JAMU

NARODIL SE KRISTUS PÁN

Narodil se Kristus Pán, veselme se,
z růže kvítek vykvet nám, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám narodil se!

Jenž prorokován jest, veselme se,
ten na svět poslán jest, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám narodil se!

Člověčenství naše, veselme se,
ráčil vzíti na se, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám narodil se!

Goliáš oloupen, veselme se,
člověk jest vykoupen, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám narodil se!

*Veselé Vánoce a všechno
nejlepší v novém roce*

přeje

Jakub Kleček a Kamilína

Kantiléna o.p.s.

Komenského náměstí 8

602 00 Brno

Česká republika

IČO 27663515

DIČ CZ-27663515

KB a.s., Brno-venkov,

č.ú.: 35-4424580297/0100

tel.: +420 541 225 934

mobil: +420 731 603 629 (Jiří Hirsch)

fax: +420 541 219 917

e-mail: sbor@kantilena.cz

www.kantilena.cz